

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **O.**, so sídlom v T., proti odporcovi **JUDr. I.**, bývajúcemu v T., **o zaplatenie 1 348,64 € (40 629 Sk) s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 13 C 122/2003 a na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 5 Co 267/2009, rozhodol v konaní o vylúčenie sudcu Krajského súdu v Nitre

t a k t o :

Sudca Krajského súdu v Nitre JUDr. Boris Minks **nie je vylúčený** z prejednávania a rozhodovania vecí vedenej na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 5 Co 267/2009.

O d ô v o d n e n i e

V odvolacom konaní vedenom na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 5 Co 267/2009 JUDr. Boris Minks, predseda senátu tohto súdu, listom z 9. novembra 2009 oznámil podpredsedovi Krajského súdu v Nitre, že odporcu osobne pozná, tyká si s ním a bol jeho kolegom a spolupracovníkom na Okresnom súde Topoľčany. Dodal však, že medzi nimi nie je priateľský vzťah. Poukázal tiež na to, že ako navrhovateľ vystupuje v konaní súd, na ktorom v minulosti vykonával súdnictvo. Vzhľadom na tieto okolnosti by podľa neho mohli vzniknúť pochybnosti o jeho nezaujatosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd nadriadený Krajskému súde v Nitre (§ 16 ods. 1 O.s.p.) posudzoval opodstatnenosť oznámenia tohto sudcu (§ 15 ods. 1 O.s.p.) z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí. Vychádzal pritom z § 14 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o nezaujatosti. Účelom tohto ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednaníu vecí, k nezaujatému prístupu súdu k účastníkom alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Z hľadiska vylúčenia sudcu je právne významným vzťah sudcu buď k prejednávanej veci (o ktorý ide v prípade

konkrétneho záujmu sudcu na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci), alebo k účastníkom konania (o taký vzťah ide medziiným v prípade priateľského vzťahu sudcu k účastníkovi konania) alebo k zástupcovi účastníka konania.

Sudcu možno vylúčiť buď na návrh účastníka súdneho konania (§ 15a O.s.p.), alebo na základe návrhu (oznámenia) samotného sudcu (§ 15 O.s.p.). Obsahom práva na prerokovanie veci pred nestranným súdom nie je povinnosť súdu vyhovieť každému návrhu oprávnených osôb a vždy vylúčiť sudcu z ďalšieho prerokovania a rozhodovania veci pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prerokovanie veci nestranným súdom je len povinnosť súdu prerokovať návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prerokovania a rozhodnutia veci pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (I. ÚS 73/97, I. ÚS 27/98, II. ÚS 121/03).

Rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 ods. 1 O.s.p. predstavuje výnimku z ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu – napriek jeho vnútornému úsiliu – bránia rozhodnúť v súlade so zákonom objektívne, nezaujato a spravodlivo. Preto k vylúčeniu sudcov z prejednávania a rozhodovania veci môže dôjsť len vtedy, keď ich vzťah k veci, k účastníkom alebo ich k zástupcom dosiahne takú intenzitu, že nebudú schopní nezávisle a nestranne rozhodovať.

Nadriadený súd skúma nestrannosť sudcu z dvoch hľadísk, a to zo subjektívneho a objektívneho hľadiska; subjektívne hľadisko sudcovskej nestrannosti sa ale musí podriaďiť prísnejšiemu kritériu objektívnej nestrannosti. Rozhodujúcim nie je to, ako sa nestrannosť sudcu iba niekomu (účastníkovi konania, ale aj samotnému sudcovi) subjektívne javí, ale to, či reálne existujú okolnosti, ktoré by mohli objektívne zakladať legitímne pochybnosti o nezaujatosti sudcu. Sama skutočnosť, že sudca sa iba subjektívne domnieva, že sú u neho dané okolnosti vylučujúce ho z prejednávania a rozhodovania veci, nezakladá preto ešte bez ďalšieho dôvod pre legitímne obavy z jeho nestranného a nezaujatého rozhodovania. Obava z nedostatku nestrannosti sudcu sa musí totiž zakladať na objektívnych, dostatočne závažných (a preskúmateľných) skutočnostiach. Objektívnu nestrannosť nemožno pritom chápať tak, že čokoľvek, čo vrhá aj len tieň pochybnosti na nestrannosť sudcu, ho automaticky vylučuje ako sudcu nestranného.

Skutočnosť, že JUDr. Boris Minks má prejednať a rozhodnúť vec, v ktorej navrhovateľom je súd, na ktorom vykonával súdnictvo, nie je z hľadiska § 14 ods. 1 O.s.p. právne významná. Subjektívny názor menovaného sudcu vyjadrujúci jeho obavu, že by z tejto skutočnosti mohli vzniknúť pochybnosti o jeho nezaujatosti, nie je opodstatnený, lebo predmetná obava nie je ničím objektivizovaná. V Slovenskej republike vykonávajú súdnictvo nezávislé a nestranné súdy (čl. 141 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Súdnicstvo sa vykonáva na všetkých stupňoch oddelene od iných štátnych orgánov (čl. 141 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky). Sudcovia sú pri výkone svojej funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy a zákonom (čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Navyše, JUDr. Borisom Minksom uvedená skutočnosť sa týka minulosti a súdu, na ktorom už tento sudca v súčasnosti nevykonáva súdnictvo.

Obdobne sama skutočnosť, že v prejednávanej veci je odporcom bývalý kolega JUDr. Borisa Minksa, s ktorým v minulosti (pred 15 rokmi) spolupracoval, nemožno považovať za dôvod vylučujúci bez ďalšieho menovaného sudcu z prejednávania a rozhodovania veci. Vzťahy sudcov navzájom vykazujú vo všeobecnosti znaky čisto profesionálnosti a kolegiality, ktoré ešte samé osebe nezakladajú možnosť vzniku pochybností o ich nestrannosti, nezaujatosti alebo neobjektívnosti. Až v prípade, že ich vzájomný vzťah prerastie cez takto chápaný profesionálny rámec, stratí neutrálnu podstatu a nadobudne charakter bližšieho osobného vzťahu, môže byť takáto okolnosť dôvodom pre vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania veci. V danom prípade ale sám JUDr. Boris Minks poprel, že by jeho vzťah k odporcovi v minulosti (ako vtedajšiemu kolegovi) alebo v súčasnosti (ako bývalému kolegovi) prerástol rámec kolegiality a nadobudol znaky priateľského vzťahu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na vyššie uvedené dospel k záveru, že v prípade JUDr. Borisa Minksa nemožno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti, ktoré by boli relevantné v zmysle § 14 ods. 1 O.s.p. Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky neexistuje žiadny dôvod objektívnej povahy, so zreteľom na ktorý by mohli vzniknúť pochybnosti o tom, že menovaný sudca bude voči účastníkom konania postupovať nezaujato, neutrálne, že im prizná rovnaké možnosti na uplatnenie všetkých práv účastníka občianskeho súdneho konania, že žiadnemu z nich nebude nadŕžať a že vec posúdi objektívne, podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia.

Z týchto dôvodov rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že JUDr. Boris Minks nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania tejto veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. novembra 2009

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková